خراسان روزنامه صبح ایران
دوشنبه ۲۹ آذر ۱۳۹۵ . ۱۹ ربیع الاول ۱۴۳۸ . شماره ۱۹۴۲۶

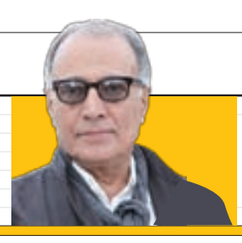

جشنواره بین المللی سینمای جدید آمریکای لاتین با ادای احترام به عباس کیارستمی و اختصاص بخش ویژه‌ای به یاد این کارگردان برجسته و فقید ایرانی برگزار شد. به گزارش مهر، این جشنواره بخشی با عنوان «جهان تصویری اطراف عباس کیارستمی» برگزار کرد و در این بخش آثار دانشجویان او در مدرسه بین المللی فیلم و تلویزیون «سن آنتونیو لوس بانوس» کوبا که اندکی پیش از درگذشت کیارستمی دایر شده بود ارائه شد.

ادای احترام جشنواره سینمایی کوبا به کیارستمی

«نظافت» از وزن و قافیه خوب کار می‌کشد

محمد کاظم کاظمی- ...بله نظافت را همواره به عنوان شاعری معترض و درگیر می‌شناسیم شاعری که گویا جان ناآرامش نمی‌گذارد هرگز نسبت به وضعیت اجتماعی اش بی‌تفاوت بماند و سر در لاک فرو برد و به دلسروده‌های تنهایی خود بسنده کند. او در دوران دفاع مقدس، از جوانان پر شور در این عرصه بود، هم خودش در جبهه حضور داشت و هم بوی جبهه در شعرش حس می‌شد و البته فراموش نکنیم که او از معدود نوپردازانی بود که در محیط کلاسیک پسند خراسان در قالب های نوین شعر جنگ سرود. کتاب «شعرهای متبسم» او از اولین کتاب‌های شعرهای جنگ بود که در این حوزه فرهنگی و ادبی چاپ شد.

کتابی که به اندازه استحقاش شناخته نشد چرا که در زمان انتشار آن کتاب قالب‌های نوین در موضوع دفاع مقدس هنوز جای خود را باز نکرده بود.

نظافت از معدود شاعرانی است که گفتیم پس از جنگ نیز به آن ارزش‌ها پایدار ماندند و البته آن‌ها را با وضعیت اجتماعی در سال‌های پس از جنگ مطابقت دادند. چنین است که در شعر نظافت همیشه دغدغه‌های اجتماعی حس می‌شود و در این مجموعه نیز ردپای دغدغه‌ها را می‌توان دید و حس کرد.

یکی از مهمترین دغدغه‌های نظافت در این شعرها از یاد بردن نام و یاد شهیدان است. او بارها در شعرهای مختلف این نکته را یادآوری می کند چون می داند که زنده نگه داشتن نام شهیدان خود در جاودان ماندن ارزش‌هایی که آنان حائزش بودند نیز تاثیری تمام دارد اما او به یک اسم صرف بسنده نمی کند و می کوشد که رسم آنان را نیز از یاد نبرد از همین روی است که به طنز، از زندانی شدن شهیدان در سرود ملی یاد می کند.

نگرانی دیگر نظافت، فراموش شدن تدریجی ارزش‌ها و غرق شدن مردان دیروز، در گرداب زندگی امروز است این نیز از دغدغه‌های ارزشمندی است که شاعر ما دارد و به راستی او را به خاطر این یادآوری باید ستود.

نظافت شاعری نوپرداز است که قالب‌های کهن را کمتر می‌آزماید هر چند کهن سروده‌هایش نیز از نظر محتوایی حدیث شعرهای نو را دارند اما در نو سروده‌هایش نشان می‌دهد که با ابزار کارش آشناست و مقتضیات آن را می‌شناسد. به همین لحاظ، می کوشد در هر یک از گرایش‌های نوین (شعر سپید و نیمایی) شگردهای شناخته شده و آزموده آن‌ها را به کار گیرد.

به هر حال، در شعرهایی از نوع زیارت، شاعر ما به هنرنمایی‌های زبانی هم چون باستانگرایی و جابه جایی اجزای جملات متوسل می‌شود و در کار خویش نیز موفق است:

بی‌سزاوارو بی‌آزرم / بر آستانه بیرق‌های سرخ / به سلام ایستاده‌ام / مگر جوابم کرده باشند / و گرنه / چگونه؟ / چگونه پاسخی از این دست واجب را / جوابی نمی‌شنوم...

در شعرهای نیمایی، نظافت از وزن و قافیه خوب کار می کشد. به ویژه در شعر «چلچلی» که به گمان من، از بهترین شعرهای این دفتر است و باز به گمان من، بخشی از این بهتری را مدیون قافیه‌های به جا و غافلگیر کننده خویش است:

دیر است، / دیر / دیر / جای درنگ نیست
فرصت / از آن نرم‌تنان است / فصل پلنگ نیست.

من بدون هیچ گونه تعارفی، مجید نظافت را شاعری محتواگرا می‌دانم و این توصیف، ضمن این که متضمن ستایشی است، حاوی انتقادی نیز هست. چرا که تقریبا در همه شعرهای وی، معنی شعر بر صورت آن غلبه دارد.

اما رویه نیک این محتواگرایی این است که شاعر ما اصالت را به معنی می‌دهد که در نظر دارد و به همین لحاظ، به دام لفاظی و هنرنمایی‌های بی جای زبانی و تصویری نمی‌افتد. زبان در این شعرها بسیار شفاف است و کوچکترین ابهام بی جایی ندارند. به همین ترتیب آفت‌هایی هم چون تزاحم خیال و دور از دسترس بودن تصویرها نیز در شعرهای این دفتر روی ننموده است.

در عناصر خیال مجید نظافت یک نکته دیگر نیز گفتنی به نظر می‌رسد و آن، بر کنار ماندن او از افراط و تفریطی است که بعضی‌ها گرفتار آن شده‌اند بعضی شاعران، به ویژه آنان که با فضای جبهه و جنگ انس و الفتی چنان که باید نداشته‌اند در شعرهای جنگ نیز دست به دامن همان مجموعه عناصری می شوند که در دیگر شعرهاست یعنی معمولا سخن از آسمان و پرنده و باران و کویر، یعنی همان عناصر دم‌دست و همیشگی شعرهای این دوره و زمانه به میان می‌آورند. عده‌ای دیگر نیز یا از سر وقوف تمام بر عناصر جنگ و جبهه و یا برای جنگی نمایاندن شعر، فقط و فقط اصطلاحات جنگ و نام منطقه جنگی و نام عملیات‌هایی را زنجیره‌وار تکرار می کنند و بدین ترتیب، شنونده را به هر شکلی که هست، وارد این فضا می کنند.

این هم نوعی ضعف است و نشان می دهد که شاعر به جای مایه گذاشتن از خلاقیت خود، فقط به کمک بار عاطفی اصطلاحات جنگ شعر می گوید. این گونه شعرها، البته در مجالس و محافل بسیار خریدار دارند و زمینه تشویق و تحسین شاعرانشان را فراهم می کنند، ولی خیلی زود کلیشه‌ای و بی‌تاثیر می‌شوند، چون راه تقلید در این روش، همواره باز است.

اما مجید نظافت، در شعرهایش از این نظر به تعادل و میان روی مطلوبی رسیده است. نه شعرش با فضای جنگ و جبهه بیگانه است و نه از تراکم اصطلاحات و نام مناطق و عملیات‌ها رنج می برد. مسلما این شعر مجلس گرم کن نیست و البته از شعر نو نیز، چنین انتظاری نمی‌رود.

نکته دیگری که باز به محتوای شعرهای این دفتر بر می گردد. تنوع آن‌هاست. البته این دفتر به یاد کرد تنی چند از شهیدان گرانقدر اختصاص یافته است اما شاعر خود را مقید نکرده است که از آغاز تا آخر فقط شعرهایی در توصیف آن شهیدان بسراید که اگر آن گونه می‌بود کار به یکنواختی می کشید. او در عین حفظ محور اصلی شعرها، دغدغه‌های مختلف خود را درباره جنگ و مسائل حول و حوش آن به تصویر کشیده و بدین ترتیب، شعرهایی پدید آورده است که به طور مستقل نیز قابل استفاده هستند. وی در شعری که به طور مشخص برای سردار شهید سید علی حسینی سروده شده، نیز از بازگو کردن کلیشه‌ای زندگی و شهادت ایشان پرهیز کرده و تنوعی در کار آورده است این شعر گاه از زبان اول شخص روایت می‌شود و گاه از زبان سوم شخص، و این یکی از وجوه این تنوع است.

می‌توان گفت کتاب فرشتگان معاصر، مجموعه‌ای است که دغدغه کم رنگ شدن مفاهیم مقدس و ارجمند در آن موج می‌زند و شاعر ضمن بیان آن دغدغه‌ها و نگاه محتواگرایانه به شعر به شعریت نیز توجه کرده است. شاعر این مجموعه در سروده‌هایش وامدار دیگران نیست و استقلال نگاه و منظر از ویژگی‌های قابل ذکر این دفتر است.

باری این مجموعه شعر و نظایر آن که بسیار هم نیستند نشان می‌دهد که می‌توان پس از جنگ نیز ادبیات پایداری داشت و از مفاهیم مقدس چراغی فراروی خود و دیگران روشن نگاه داشت.

عصرانه ادبی ویژه بزرگداشت «مجید نظافت یزدی» برگزار شد

هشتاد و هفتمین عصرانه ادبی فارس روز گذشته به بزرگداشت «مجید نظافت یزدی» اختصاص یافت. در این بزرگداشت شاعرانی همچون: آرش شفاعی، حمیدرضا شکارسری، حسین اسرافیلی، سلمان نظافت، هادی منوری، مصطفی محدثی خراسانی، علیرضا قزوه، نادر پناه زاده و... حضور داشتند و از شعر استاد مجید نظافت سخن گفتند.

استاد مجید نظافت از شاعران خوب مشهد است که تجربه سال ها کار مطبوعاتی، آموزشی، داوری جشنواره ها و مدیریت جلسات شعر را در کارنامه خود دارد.

مجید نظافت یزدی متولد سال ۱۳۴۱ در مشهد است. اولین مطالب چاپ‌شده از او در روزنامه خراسان (حدود سال ۶۰) و سپس روزنامه‌های جمهوری اسلامی و اطلاعات بوده است. اولین کتاب منتشر شده نظافت یزدی «ناگاه شعرهای متبسم را باد می‌برد» (دفتر ادبیات مقاومت، ۶۷) است. وی تاکنون مسئولیت های مختلفی داشته است از جمله مسئول واحد ادبیات حوزه هنری، مسئول حوزه هنری خراسان، عضو و دبیر اجرایی شورای شعر خراسان، معاون سردبیر و دبیر گروه ادبیات روزنامه قدس. از آثار منتشر شده نظافت می توان به «از چیدن رنگ» (گزیده شعر ببدل، مشترک با محدثی خراسانی و کاظمی)، گزیده شعر طنز امروز خراسان تحت عنوان «سوسه» و گزیده ادبیات معاصر شماره ۳۴ (نیستان) اشاره کرد. «صراحت سپید» نیز کتابی است به کوشش سلمان نظافت یزدی که شعر وزندگی مجید نظافت را در برابر چشم ما می گذارد و روز گذشته رونمایی شد.

چهره‌ها و خبرها

راه رفتن زیر باران

ابراهیم حاتمی کیا پس از تماشای نمایش «موسیو ابراهیم» گفت: در چند روز گذشته، چند تئاتر دیدم اما غمگین شدم زیرا خیلی از این آثار را دوست نداشتم، ولی با دیدن «موسیو ابراهیم» سرحال آمدم. با احوال این اجرا خوش ام و فضای این نمایش را دوست دارم. با دیدن این اثر یک ذکر دیدم، با این احوال خیلی خوش ام و دوست دارم زیر باران راه بروم.

یک قناری یک کلاغ

هنگامه قاضیانی با فیلم «یک قناری یک کلاغ» به کارگردانی اصغر عبداللهی میهمان جشنواره فجر می‌شود. داستان این فیلم در دوره‌ای از زمان می گذرد که برای مخاطب مشخص نیست. محتوای فیلم در بعد زمان نمی گنجد. هنگامه قاضیانی و حبیب رضایی تنها بازیگران فیلم «یک قناری یک کلاغ» هستند فیلمبرداری این اثر مرداد در لوکیشنی در بهارستان تهران آغاز شد و پس از دو هفته به پایان رسید.

مقابل دوربین «گیلدا»

حامد کمیلی که این روزها فیلم «سیانور» را در حال اکران دارد، به گروه بازیگران «گیلدا» جدیدترین ساخته مشترک کیوان علی محمدی و امید بنکدار پیوست. در خلاصه داستان فیلم آمده است: «گیلدا، مالک رستوران سپید، سیاه‌ترین شب زندگی اش را پشت سر می گذارد. او برای نجات زندگی اش تا صبح فردا فرصت دارد».

محلی تجاری برای تبادل پول

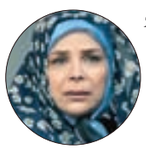

شیوا خنیاگر بازیگر سینما و تلویزیون با اشاره به این که سینما به محلی تجاری برای تبادل پول تبدیل شده است، گفت: هیچ‌وقت نخواستم جلوی دوربین شبکه «جم» بروم. بازیگر سریال «ستایش» اظهار کرد: شرایط کنونی برای افرادی که بازیگری شغل و حرفه آنان است بسیار اسفبار است و نقش‌ها بیشتر بر اساس روابط موجود به افراد اختصاص می‌یابد و افرادی برای پذیرفتن نقش‌ها و یا اعطا کردن آن‌ها، پول می‌پردازند و پول می گیرند.

اخبار

«شهید شاعر» چراغ شب شاعر ۳۱ را روشن می کند

به گزارش روابط عمومی سازمان هنری رسانه ای اوج، سی و یکمین «شب شاعر» آیین بزرگداشت شعر و اهالی ادب در سازمان اوج به شهید شاعر احمد زارعی اختصاص دارد. در این مراسم که امروز از ساعت ۱۵ در نخلستان سازمان اوج برگزار می شود، چهره های سرشناس ادب و فرهنگ نظیر علیرضا مختارپور، محسن پرویز، جواد محقق، محمدرضا سنگری، علیرضا قزوه، علی محمد مودب، فیروز زنوزی جلالی، حسین اسرافیلی، مصطفی محدثی خراسانی و... به پاسداشت مقام ادبی شهید شاعر احمد زارعی خواهند پرداخت.

دومین شب شعر «ستاره احمد» در مشهد برگزار شد

همزمان با میلاد پیامبر اسلام(ص) و امام جعفر صادق(ع) دومین شب شعر «ستاره احمد» شنبه شب در فرهنگسرای غدیر و با حضور شاعرانی از ایران، افغانستان و تاجیکستان برگزار شد. در آغاز این مراسم که اجرای آن را زینب بیات بر عهده داشت، محمد کاظم کاظمی، شاعر افغانستانی ضمن خیر مقدم به حاضران گفت: متاسفانه برگزاری شب شعر به مناسبت میلاد پیامبر اسلام تقریباً منسوخ شده بود و ما خواستیم که دوباره آن را احیا کنیم و سال گذشته نخستین شب شعر «ستاره احمد» در شب میلاد آن حضرت برگزار شد و امسال هم به همت برخی از محافل فرهنگی و ادبی این محفل برگزار شد و امیدواریم که این نشست ها همچنان در آینده ادامه پیدا کند و برگزاری چنین محافلی با حضور شاعران فارسی زبان از ایران پیوندهای فارسی زبانان را بیشتر کند. دومین شب شعر «ستاره احمد»، با شعرخوانی سید حسن مبارز، طیبه ثابت، محمد کاظم کاظمی، منیژه رضوان، جواد شیخ الاسلامی، مسعود یوسفی، رحیمه میرزایی، سید حکیم بینش، عباس رضایی، سید علی عطایی، سید احمد حیدری، زهرا حسین زاده، سید ابوالفضل مبارز، امان ا... میرزایی، ابوالفضل عصمت پرست، فرامرز اکبری، علی جعفری، رحیمه مهربان، ملیحه امینی، علی سمرقندی و سید ابوطالب مظفری ادامه پیدا کرد. منقبت خوانی به شیوه سنتی رایج در افغانستان توسط عزیزا... حیدری از بخش های قابل توجه این مراسم بود.